

PROGRAMMA 8 | RUIMTE EN WONEN IN ZEEWOLDE

Zeewolde

Algemeen

Het programma omvat de zorg voor kwalitatief hoogwaardige ruimtelijke ontwikkeling van zowel de bebouwde omgeving als ook het buitengebied en het woonbeleid.

Hoofddoelstelling

We streven naar toekomstbestendige, duurzame woningbouw met veel aandacht voor alle ruimtelijke belangen. In het reeds bebouwde gebied streven we naar het behoud van een prettige en veilige woonomgeving. Dat betekent dat er aandacht is voor verschillende bouwvormen. We betrekken bewoners bij de ontwikkeling van woningbouwlocaties.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Woonvisie	2020 t/m 2025	2020	In februari 2026 is de woonzorgvisie vastgesteld, later in 2026 wordt het volkshuisvestingsprogramma opgesteld
Omgevingsvisie "In Zeewolde maak je toekomst"	Onbepaald	2023	Onbepaald
Vestigingsbeleid bedrijventerreinen 2025-2030	2025 t/m 2030	2024	2030
Nota Grondbeleid Zeewolde 2025	2025 t/m 2029	2025	2029

Activiteiten vanuit het collegeprogramma 2022 t/m 2026

1. Woningbouwprogramma op basis van behoefteonderzoek.
2. Routekaart ontwikkelgebieden woningbouw.
3. Invoering Omgevingswet.
4. Toekomst Oosterwold.
7. Faciliteiten voor ontmoeting: maatschappelijk vastgoed.
14. Visie gebruik buitengebied.
15. Ruimte voor ontmoeting in het G-gebied.
16. Ontwikkeling Tulpeiland.
42. Participatiebeleid Omgevingswet (wettelijk).
45. "Samen maken we Flevoland" en regionale samenwerking.
46. Gebiedsagenda Ermelo, Harderwijk, Zeewolde.

Wat wilden we bereiken?

1.1 | Nieuwe woningen Polderwijk

In de Polderwijk zijn 775-825 nieuwe woningen ontwikkeld in Havenkwartier, Eilandenbuurt en Watermolenbuurt.

Wat gingen we daarvoor doen?

1.1.1 | Behoefteonderzoek

Op basis van behoefteonderzoek wordt in elke fase van de nieuw te ontwikkelen buurten in de Polderwijk bekeken wat voor huizen voor welke doelgroepen gebouwd worden.

Is in ontwikkelopgave/uitvraag Havenkwartier-zuid gerealiseerd. In Havenkwartier Zuid is de bouw van de woningen gestart en de laatste woningen zijn nog in verkoop.

In Eilandenbuurt zijn 300 woningen voor diverse doelgroepen ontwikkeld in de categorie sociale huur (eengezins en meergezins) tot vrije kavels voor particulier opdrachtgeverschap. Deze projecten zijn grotendeels verkocht (op één project na, deze gaat in 2026 in verkoop) en de bouw gaat starten.

In 2026 wordt, na afronding van de omgevingsplanprocedure, de woningontwikkeling in Watermolenbuurt gestart. Op basis van de 1/3, 1/3, 1/3 verdeling en het aandeel van de categorie betaalbaar moeten het definitieve woningbouwprogramma en de doelgroepen voor de tender nog worden bepaald.

1.1.2 | Verdeling woningtypen

In de ontwikkeling kritisch kijken naar het basisuitgangspunt van een verdeling van type woningen van 1/3 goedkoop, 1/3 middelduur, 1/3 duur. Incidenteel uitzonderingen op deze verdeling toestaan, om zo sneller woningen beschikbaar te hebben waar het meest vraag naar is.

Zowel het basisuitgangspunt (verdeling nieuwbouw 1/3-1/3-1/3) als 'Incidentele uitzonderingen toestaan' worden bij het stedenbouwkundig plan tegen elkaar afgewogen (zie huidige plan Havenkwartier, binnenkort ook in nieuw plan Eilandenbuurt).

De tender van de woningbouw in Eilandenbuurt is afgerond. Het hier bovengenoemde programma is verwerkt in de plannen. De verkoop van de woningbouwprojecten is gestart op de woonmanifestatie van zaterdag 17 mei 2025.

Voor de laatste fase van Polderwijk moet de tender voor de woningbouwontwikkeling in Watermolenbuurt worden opgestart. De procedure voor het omgevingsplan wordt in het eerste kwartaal afgerond. Vervolgens kunnen de voorbereidingen voor de tender worden opgestart. Bij het opstellen van het definitieve woningbouwprogramma worden de actuele behoefte en de resultaten van Eilandenbuurt en Havenkwartier Zuid meegenomen.

1.1.3 | Duurzaam bouwen

We stellen hogere eisen aan duurzaamheid dan de eisen uit het bouwbesluit en geven prioriteit aan klimaatbestendig bouwen aan de hand van de duurzame top 11.

Verwerkt in duurzame top 11 en als randvoorwaarde meegenomen in uitvraag/ontwikkelopgave.

Voor tender van de woningbouw in Eilandenbuurt is het duurzaamheidskader geactualiseerd. De tender is afgerond. De winnende projecten hebben een goede duurzaamheidsscore (volgens de adviseur).

Voor de woningbouw tender voor Watermolenbuurt wordt duurzaamheid weer een beoordelingscriterium. Hiervoor worden de verschillen onderdelen van het duurzaamheidskader geactualiseerd in samenwerking met de adviseur.

Wat wilden we bereiken?

1.2 | Maatregelen klimaatbestendigheid implementeren

Voor het einde van deze collegeperiode is een set aan maatregelen klimaatbestendigheid gereed en geïmplementeerd.

Wat wilden we bereiken?

2.1 | Vaststellen routekaart woningbouw

In 2023 wordt de routekaart vastgesteld. In de periode 2023-2026 starten voorbereidende onderzoeken om tot planontwikkeling voor na 2026 te komen.

Wat wilden we bereiken?

2.2 | Duidelijkheid over de ontwikkelgebieden

Duidelijkheid over de ontwikkelgebieden.

Wat wilden we bereiken?

2.3 | Beginnen werkzaamheden planontwikkeling

Starten met de werkzaamheden voor planontwikkeling voor deze gebieden. (Fysieke werkzaamheden starten niet voor 2026).

Wat gingen we daarvoor doen?

2.3.1 | Initiatief nemen noodzakelijke planontwikkeling

Initiatief nemen voor noodzakelijke planontwikkeling, zowel in nieuwbouw als herontwikkeling van bestaand vastgoed. Herontwikkeling van bestaande locaties of functieverandering bestaand vastgoed.

Met (markt)partijen en andere overheden is gewerkt aan (her)ontwikkelingslocaties.

Wat wilden we bereiken?

3.1 | Werken volgens de Omgevingswet

Een gemeentelijke organisatie die werkt volgens de nieuwe regels waardoor het voor inwoners makkelijker wordt hun bouwproject in te dienen.

Wat wilden we bereiken?

3.2 | Ruimte bieden voor maatwerk

Meer ruimte voor lokaal maatwerk. De transitieperiode (van bestemmingsplan naar omgevingsplan) neemt geruime tijd in beslag, tot minimaal 2030.

Wat wilden we bereiken?

4.1 | Inzicht verkrijgen in de behoeftes

Inzicht in de behoeftes voor de voorbereiding, planontwikkeling, bouw en beheerfase van deze ontwikkeling.

Wat wilden we bereiken?

4.2 | Analyse van alle aspecten van de ontwikkeling

Een analyse waarin alle aspecten van ontwikkeling inzichtelijk worden gemaakt, van start tot beheerfase.

Wat wilden we bereiken?

7.1 | Gebouwen geschikt maken voor publieke- en welzijnsfunctie

Gebouwen en Accommodaties zijn geschikt gemaakt en eventueel aangepast om de publieke en welzijnsfunctie goed te kunnen vervullen.

Wat wilden we bereiken?

7.2 | Ruimten geschikt als locaties voor het sociaal domein

Ruimten geschikt maken en doorontwikkelen in relatie tot de vragen rondom locaties in het sociaal domein.

Wat wilden we bereiken?

7.3 | In kaart brengen gebouwen met een publieke functie

Er is een duidelijk beeld welke gebouwen en accommodaties er in Zeewolde zijn met een publieke functie op basis waarvan te beoordelen is welke functie het best waar ondergebracht kan worden.

Wat wilden we bereiken?

14.1 | Uitwerken visie op buitengebied

Een visie op hoe mogelijke functies in het buitengebied zich tot elkaar verhouden of elkaar kunnen versterken. Visie Zeewolde levert input aan de provinciale visies.

Wat wilden we bereiken?

15.1 | Een bestemmingsplan vaststellen

Een bestemmingsplan voor dit gebied vaststellen. In 2024-2026 uitvoering geven aan de keuzes die zijn gemaakt.

Wat wilden we bereiken?

15.2 | Zeewoldenaren betrekken

De Zeewoldense bevolking in een participatief proces laten meebeslissen over de inrichting van het 'ontmoetingsbos'

Wat gingen we daarvoor doen?

15.2.3 | Een bestemmingsplan opstellen

Het college maakt een voorstel voor een bestemmingsplan voor dit gebied.

Voor dit gebied is er een beheersverordening opgesteld. In 2024 is er door de raad een besluit genomen over de invulling van dit gebied. Het in uitvoering brengen van dit besluit is in 2025 gestart.

Wat wilden we bereiken?

16.1 | Uitbreiden faciliteiten Tulpeiland

Uitbreiding van faciliteiten op het Tulpeiland waarmee recreatie bevorderd wordt.

Wat gingen we daarvoor doen?

16.1.2 | Horecafaciliteit faciliteren op Tulpeiland

Basis infrastructuur aanleggen zodat er een horecafaciliteit kan komen op het Tulpeiland

Nutsvoorzieningen tekort vanuit Vitens/Liander. Aanleg onzeker en pas realiseerbaar als er bebouwing staat/gepland is.

Wat wilden we bereiken?

42.1 | Betrekken betrokkenen en belanghebbenden bij besluitvorming over plannen

De personen voor wie een plan, initiatief of activiteit gevolgen heeft (betrokkenen en belanghebbenden) worden op tijd en adequaat betrokken bij het besluitvormingsproces.

Wat wilden we bereiken?

42.2 | Participatie nastreven

Dit kan leiden tot meer vertrouwen in elkaar, beter beleid en betere plannen, betere en snellere besluitvorming, meer steun (draagvlak) voor beleid of plannen en meer betrokkenheid en verbinding.

Wat wilden we bereiken?

45.1 | Zien wat mogelijk is binnen de samenwerkingen

De resultaten die we in al deze samenwerkingsverbanden willen behalen zijn afhankelijk van het krachtenveld.

Wat gingen we daarvoor doen?

45.1.1 | Deelnemen aan Flevolandse uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied

Deelnemen in de Flevolandse uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied

Ambtelijk wordt deelgenomen aan het overleg Flevolands Programma Landelijk Gebied, en bestuurlijk aan de Regietafel Landelijk Gebied. Doordat minister Wiersma van LNVN het Nationaal Programma Landelijk Gebied heeft ingetrokken, is ook een belangrijke basis onder het FPLG weggevallen (met name qua financiën). In afgeslankte vorm werkt de provincie met haar gebiedspartners nu aan een Ambitiedocument waarmee men tracht toch veel van de oorspronkelijke doelen uit het NPLG en FPLG te realiseren. De Flevolandse overheden werken de komende 3 jaar met een uit het oorspronkelijke NPLG verkregen bijdrage aan de versterking van de biodiversiteit in bermen, op dijken en langs waterwegen.

45.1.2 | Voorsorteren op subsidiestromen klimaatadaptatie

In Klimaat Adaptatie Flevoland (KAF) de koers voor heel Flevoland mee bepalen en voorsorteren op de subsidiestromen voor klimaatadaptatie.

Zeewolde heeft actief geparticipeerd op diverse onderdelen binnen de KAF. O.a. cofinanciering provincie en waterschap. Alle te verkrijgen subsidiegelden zijn binnengehaald en er is eveneens cofinanciering beschikbaar geweest voor een subsidieregeling voor bewoners.

Wat wilden we bereiken?

45.2 | Verbeteren van Zeewolde

Beoogd is altijd een verbetering van de kwaliteit van onze leefomgeving door bijvoorbeeld: versterking van de arbeidsmarkt, behoud van rust, ruimte en natuur, impuls aan het voorzieningenniveau, verbetering van de gemeentefinanciën, etc. Vaak zal het gaan om het zo goed mogelijk benutten van kansen. Maar soms zal het ook gaan om het beperken van ongewenste ontwikkelingen.

Wat gingen we daarvoor doen?

45.2.1 | Actieve deelname in regionale samenwerking

Het college neemt actief deel bij gesprekken over belangrijke thema's. Optimaliseren ambtelijke deelname in regionaal overleg.

In 2025 is weer een actieve bijdrage geleverd aan zowel de Samen Maken We Flevoland-samenwerking als de EHPZ samenwerking. In Flevoland lag de focus op de actualisering van de Strategische Uitvoeringsagenda met daarin afspraken met het Rijk op diverse beleidsterreinen die in januari 2026 zijn/ worden bekrachtigd.

In EHPZ verband is gestart met het opstellen van een Ruimtelijk Toekomstperspectief. Ook wordt de ambtelijke en bestuurlijke governance verder invulling gegeven, bij voorkeur op basis van een bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst tussen de 8 deelnemende overheden.

Wat wilden we bereiken?

46.1 | Een gezamenlijk gedragen profiel voor ruimte en werklocaties

Een gezamenlijk gedragen profiel voor ruimte en werklocaties.

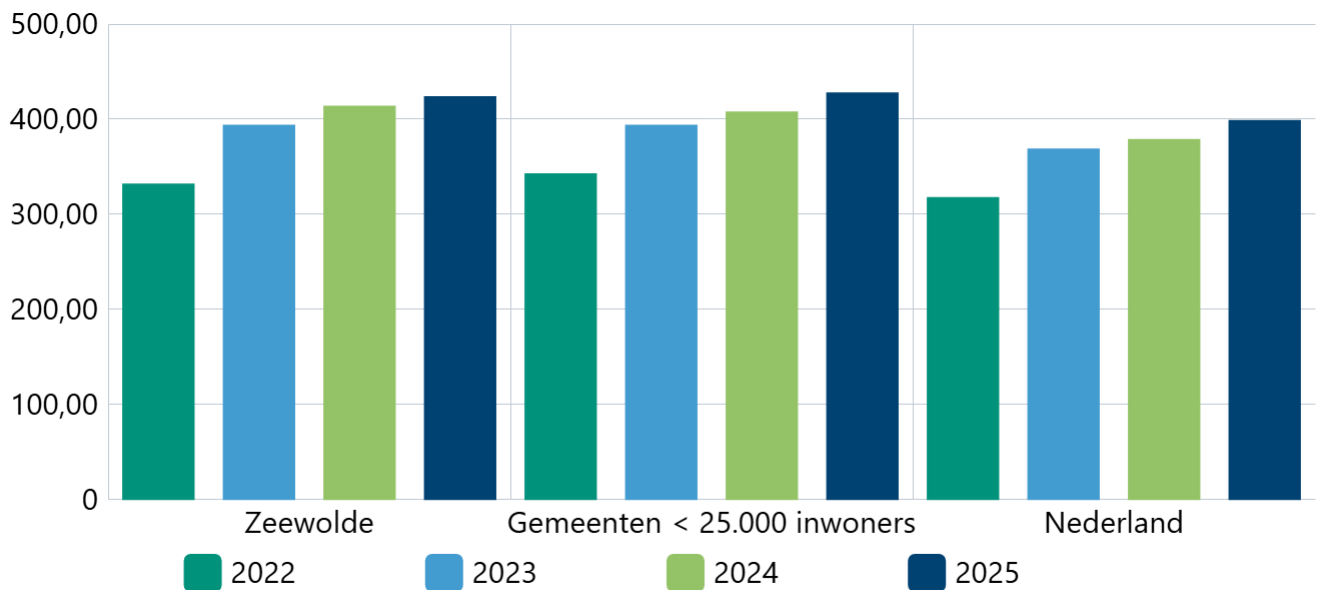
Verbonden partijen

Naam verbonden partij	Gevestigd	Doel	Soort deelname	Raadsbesluit	Inwerkingtredingsdatum
Gebiedsontwikkeling Oosterwold	Almere	Uitvoering geven aan gebiedsontwikkeling Oosterwold	Centrum gemeente-constructie	September 2013	1 januari 2014

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

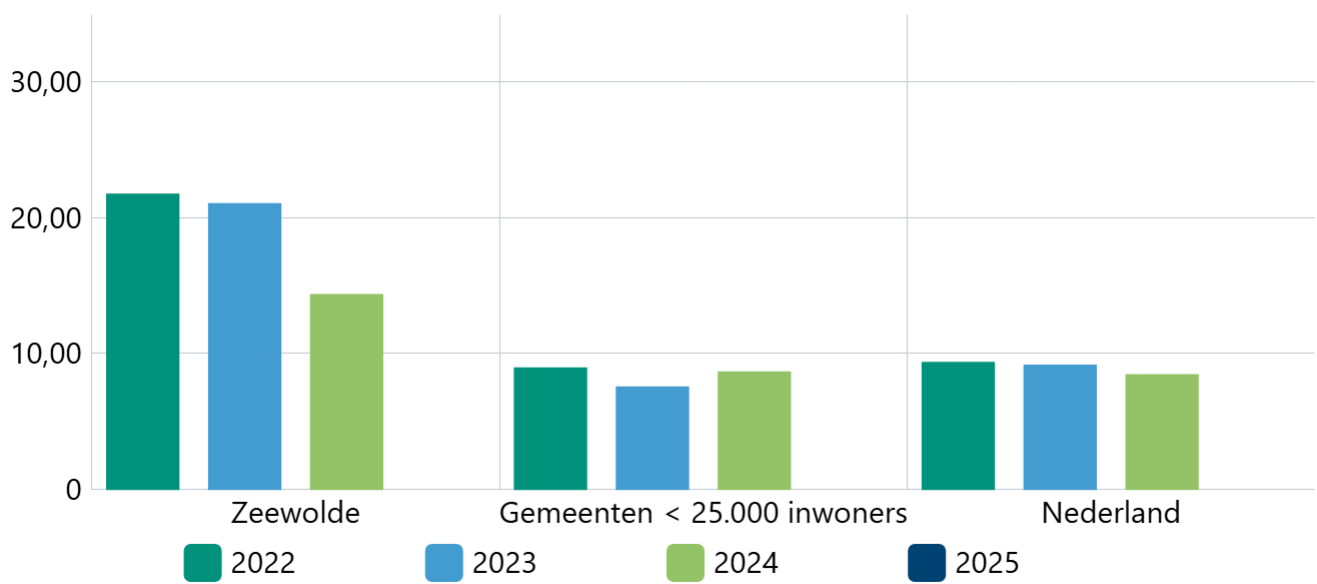
Beleidsindicatoren

Gemiddelde WOZ waarde x € 1.000,-

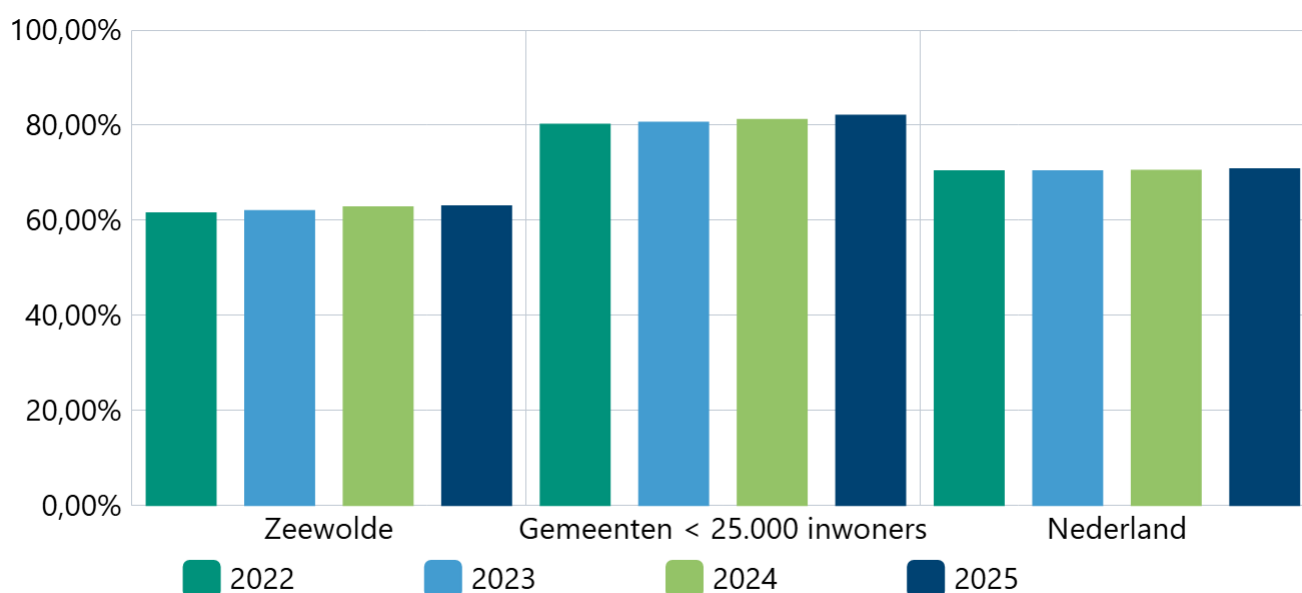
Bron: waarstaatjegemeente.nl dd. 11-05-2026

Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen

Bron: waarstaatjegemeente.nl dd. 11-05-2026

Demografische druk

Bron: waarstaatjegemeente.nl dd. 11-05-2026 (De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20-65 jaar)

Wat heeft het gekost?

-/- is voordeel

Om de kosten per programma overzichtelijker te presenteren zijn vanaf 2025 de reserves aan een programma gekoppeld. Door deze koppeling zijn in onderstaande tabel presentatieverschillen ontstaan ten opzichte van de definitieve jaarrekening 2024. Dit betreft bij de stortingen een bedrag van € 1.049.000,- en bij de onttrekkingen € 47.000,-.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Lasten					
TV81 TV81 Ruimtelijke ordening	975	669	2.201	1.507	-694
TV82 TV82 Grondexpl. (niet-bedrijventer.)	6.816	7.969	7.574	5.882	-1.691
TV83 TV83 Wonen en bouwen	541	1.170	1.609	1.427	-182
Totaal Lasten	8.332	9.808	11.383	8.816	-2.567
Baten					
TV81 TV81 Ruimtelijke ordening	-78	-90	-40	-6	34
TV82 TV82 Grondexpl. (niet-bedrijventer.)	-9.946	-7.960	-7.596	-5.964	1.633
TV83 TV83 Wonen en bouwen	-985	-810	-1.098	-1.534	-436
Totaal Baten	-11.010	-8.860	-8.734	-7.503	1.231

Exploitatie	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Gerealiseerd saldo van baten en lasten voor bestemming van reserves	-2.678	948	2.649	1.313	-1.337
Stortingen					
TV81 TV81 Ruimtelijke ordening	266	31	279	491	212
TV82 TV82 Grondexpl. (niet-bedrijventer.)	4.165	0	25.442	25.878	437
TV83 TV83 Wonen en bouwen	150	0	100	100	0
Totaal Stortingen	4.582	31	25.821	26.469	649
Onttrekkingen					
TV81 TV81 Ruimtelijke ordening	-93	-30	-375	-330	45
TV82 TV82 Grondexpl. (niet-bedrijventer.)	-1.894	-8	-45.451	-45.795	-344
TV83 TV83 Wonen en bouwen	-254	-125	-375	-404	-29
Totaal Onttrekkingen	-2.242	-163	-46.200	-46.529	-329
Saldo van werkelijke stortingen en onttrekkingen aan reserves	2.340	-132	-20.380	-20.059	320
Programma 8 Ruimte en wonen in Zeewolde - Totaal	-337	816	-17.730	-18.747	-1.016

Financiële analyse

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025 na wijzigingen	Realisatie 2025	Resultaat 2025
TV81 TV81 Ruimtelijke ordening	2.161	1.501	-660
TV82 TV82 Grondexpl. (niet-bedrijventer.)	-23	-81	-59
TV83 TV83 Wonen en bouwen	511	-107	-618
Gerealiseerd saldo van baten en lasten voor bestemming van reserves	2.649	1.313	-1.337
TV81 TV81 Ruimtelijke ordening	-96	162	257
TV82 TV82 Grondexpl. (niet-bedrijventer.)	-20.009	-19.917	92
TV83 TV83 Wonen en bouwen	-275	-304	-29
Saldo van werkelijke stortingen en onttrekkingen aan reserves	-20.380	-20.059	320
Programma 8 Ruimte en wonen in Zeewolde - Totaal	-17.730	-18.747	-1.016

Toelichting op de financiële analyse

Dit programma heeft een voordelig saldo van € 1.016.000,- ten opzichte van de begroting 2025 (na wijzigingen).

Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de taakvelden waarvan de realisatie 2025 meer dan € 50.000,- afwijkt van het begrotingssaldo 2025 na wijziging.

TV81 Ruimtelijke ordening (€ 660.000,- voordelig)

Het saldo van dit taakveld bestaat uit de volgende onderdelen:

- In het collegeprogramma is verdeeld over 4 jaar in totaal € 2.000.000,- beschikbaar gesteld voor het opstellen van de routekaart ontwikkelgebieden woningbouw. Tot 2025 zijn er nog weinig kosten gemaakt. Aangezien er in 2026 wel de nodige kosten gemaakt zullen worden en er in dat jaar € 500.000,- budget beschikbaar staat is besloten om het resterende budget van 2025 vrij te laten vallen. Dit resulteert in een voordelig effect van € 986.000,- op dit taakveld. De dekking hiervan is afkomstig uit de Algemene reserve. Deze reserve is gekoppeld aan taakveld 0.10 Mutaties reserves. Per saldo heeft dit een budgettair neutraal effect;
- Het Ministerie van Defensie heeft plannen om een kazerne in de gemeente Zeewolde te vestigen en is hierover in gesprek met de gemeente. Onderhandelingen zijn gaande om deze samenwerking vorm te geven en om afspraken te maken over de verdeling van de kosten. De gemeente maakt op dit moment de nodige kosten voor de komst van de kazerne, maar kan deze nog niet verhalen op defensie omdat de onderhandelingen nog lopen. In 2025 heeft de gemeente in totaal € 617.000,- aan kosten gemaakt. Door geraamde salariskosten en inhuurbudgetten resulteert dat in een nadelig effect van € 315.000,- in de jaarrekening. Naar verwachting kunnen de totale kosten alsnog verhaald worden op het moment dat de overeenkomst gesloten is;
- Op dit taakveld komen er nog overige verschillen voor van € 11.000,- nadelig.

TV82 Grondexpl. (niet-bedrijventer.) (€ 59.000,- voordelig)

Het saldo van dit taakveld bestaat uit de volgende onderdelen:

- Gemeenten zijn verplicht om jaarlijks tussentijds winst te nemen op haar grondexploitaties. Deze winsten worden berekend o.b.v. de Poc (Percentage of completion) methode, zijn incidenteel van aard en worden niet geraamd. Voor de grondexploitaties t.b.v. realisatie woningbouwgebieden en centra leidt dit tot een voordelig saldo van € 437.000,-. Tussentijds genomen winsten worden gedoteerd aan de bestemmingsreserve BBV-winsten grondexploitaties. Tegenover dit voordelige saldo staat daarom een evenredig nadeel waardoor dit per saldo een neutraal effect heeft op het jaarrekeningresultaat;
- De inbreidingslocaties Noordereiland en Vlierbes zijn beide verliesgevend. Dit verlies wordt opgevangen via een voorziening die een directe relatie heeft met de bestemmingsreserve Bedrijfsrisico Grondbedrijf. Bij de herziening van de grondexploitatieberekening Vlierbes is er t.o.v. de begroting € 344.000,- meer toegevoegd aan deze voorziening. Dit nadeel wordt opgevangen door de bestemmingsreserve waardoor dit per saldo een neutraal effect heeft op het jaarrekeningresultaat;
- Het resterende nadeel van € 34.000,- wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een onterecht begrote baat op dit taakveld.

TV83 Wonen en bouwen (€ 618.000,- voordelig)

Het saldo van dit taakveld bestaat uit de volgende onderdelen:

- In 2025 heeft het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) een realisatiestimulans beschikbaar gesteld voor gemeenten. Hier krijgen gemeenten een bijdrage van € 7.000,- per gerealiseerde betaalbare woning in het desbetreffende jaar (zolang het budget bij het Rijk toereikend is). In 2025 heeft de gemeente Zeewolde € 588.000,- ontvangen, dit resulteert in een voordelig effect. In de resultaatbestemming wordt gevraagd dit bedrag toe voegen aan de nieuw in te stellen bestemmingsreserve Realisatiestimulans betaalbare woningbouw;
- Afgelopen jaar hebben er geen intensieve handhavingsprojecten plaatsgevonden. Dit resulteert in een incidenteel voordelig effect van € 19.000,- op het handhaving inhuurbudget. De dekking hiervan is afkomstig uit de bestemmingsreserve Nota Handhaving. Deze reserve is gekoppeld aan taakveld 8.3 Wonen en bouwen. Per saldo heeft dit een budgettair neutraal effect;
- Op dit taakveld komen er nog overige verschillen voor van € 11.000,- voordelig.

Programma 8 Mutatie reserves (€ 320.000,- nadelig)

BR BBV-winst en grondexpl. (€ 437.000,- nadelig)

Zoals onder taakveld 8.2 staat toegelicht, is er door de tussentijdse winstneming een voordelig resultaat ontstaan van € 437.000,-. Tussentijds genomen winsten worden gedoteerd aan de bestemmingsreserve BBV-winsten grondexploitaties. Tegenover dit voordelige saldo staat daarom een evenredig nadeel bij de mutatie aan de reserves waardoor dit per saldo een neutraal effect heeft op het jaarrekeningresultaat.

BR Nota Handhaving (€ 212.000,- nadelig)

In 2025 zijn er diverse dwangsommen ontvangen. Hierdoor kan er € 193.000,- vrijvallen uit de voorziening dubieuze debiteuren. Daarnaast is er een voordeel van € 19.000,- op het inhuurbudget van handhaving. Deze twee bedragen worden samen toegevoegd aan de bestemmingsreserve Nota Handhaving. Hierdoor is er budget aanwezig voor toekomstige handhavingprojecten.

BR Bedrijfsrisico Grondbedrijf (€ 344.000,- voordelig)

Zoals onder taakveld 8.2 staat toegelicht, is er door het verhogen van de voorziening voor verliesgevende grondexploitaties een nadelig resultaat ontstaan van € 344.000,-. Tegenover dit nadelige saldo staat daarom een evenredig voordeel bij de mutatie aan de reserves waardoor dit per saldo een neutraal effect heeft op het jaarrekeningresultaat.

Daarnaast zijn er nog overige verschillen op de mutatie reserves op dit programma van € 16.000,- nadelig.

Toevoegingen en onttrekkingen reserves	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil
Toevoegingen reserves			
BR Bedrijfsrisico Grondbedrijf	20.000	20.000	0
BR BBV-winst en grondexpl.	5.442	5.879	437
BR Bevord. Bereikbaar. Woningvrrd	100	100	0
BR Omgevingswet	279	279	0
BR Nota Handhaving	0	212	212
Subtotaal toevoegingen reserves	25.821	26.470	649
Onttrekkingen reserves			
BR Bedrijfsrisico Grondbedrijf	-25.451	-25.795	-344
BR BBV-winst en grondexpl.	-20.000	-20.000	0
BR Omgevingswet	-375	-330	45
BR Bouwvergunningen	-375	-404	-29
Subtotaal onttrekkingen reserves	-46.200	-46.529	-329
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	-20.380	-20.059	320

